

РЕШЕНИЕ

№ 3753

гр. София, 10.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 06.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **1780** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е исково и е по реда на чл.203-чл.207 от Административнопроцесуалния кодекс / АПК/.
Образувано е по Искова молба с вх.№5424/17.02.2020 г. по регистъра на АССГ, подадена от Р. П. Ш., с [ЕГН] и постоянен адрес в [населено място], [улица], чрез пълномощника му-адв.Л. П., с която срещу Националната здравноосигурителна каса са предявени кумулативно съединени искиове за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумите, както следва: сумата в размер на 8 617.44 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от незаконосъобразен акт-Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК, отменено с Решение №3664/13.03.19 г. по адм.д.№14986/2018 г. на ВАС, VI о.; сумата в размер на 733 евро законна лихва върху претендираната главница, считано от датата на подаване на жалбата пред съда-12.02.2018 г. до датата на подаване на исковата молба-17.02.2020 г., заедно законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане дължимото.

С исковата молба /ИМ/ ищецът твърди, че е здравноосигурено лице с непрекъснато осигуряване. Страда от карцином на простата. След началото на проведено лечение и диагностициране в България е извършил успешно лечение в Б.-болница „С. Д.“ в А.-Асе-Н.. Преди заминаването си подал Заявление с вх.№Е112-02-27/13.1.2017 г. до НЗОК с искане да му бъде издадено разрешение за лечение в чужбина формуляр S2. С Решение №Е112-5/16.01.2018 г. НЗОК е отказала издаването на формуляра за лечение

в чужбина. Решението на НЗОК е било съдебно оспорено, като производството е приключило с влязло в сила Решение № 3664/13.03.2019 г. на Върховния административен съд, VI о., постановено по адм.дело №14986/2018 г., с което съдът отменил отказа на НЗОК като незаконосъобразен и е върнал делото като преписка на органа за ново произнасяне съгласно указанията в мотивите към решението по тълкуването и прилагането на закона. След връщането на преписката на ответника, същият изискал допълнително документи, които били представени с молба, вх.№Е112-02-27/25.06.2019 г. До подаването на исковата молба обаче не последвало издаването на административен акт по преписката, който да изпълни указанията на ВАС и да удовлетвори искането на ищеца.

При тези факти, ищецът твърди, че отмененият по съдебен ред незаконосъобразен административен акт- Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на НЗОК е в причинна връзка с претърпяната от него имуществена вреда. Ако ответникът е бил издал своевременно исканото разрешение за лечение в чужбина S2, то ищецът нямало да заплати сумата от 8617.44 евро, тъй като субект на паричното задължение към болницата в Б. щяла да бъде НЗОК.

С писмения отговор на ИМ, ответникът оспорва допустимостта и основателността на иска.

В о.с.з. пред АССГ ищецът, чрез процесуалния си представител-адв.П. поддържа предявените искове и моли за уважаването им, както и за присъждането на разноските за исковото производство. Твърди, че е без значение обстоятелството, че при новото произнасяне на управителя на НЗОК, отново е постановен отказ, тъй като това решение не е въведено, като основание на предявените искове.

Ответникът, чрез процесуалния си представител-юрк.А. оспорва предявените искове и моли за отхвърлянето им. При условията на евентуалност, ако съдът ги намери за основателни, прави възражение за прекомерност по чл.78, ал.5 ГПК, вр.чл.144 АПК на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение.

Участващият по делото прокурор от Софийската градска прокуратура, дава заключение, че исковите претенции са основателни и доказани, а определянето на размера им, следва да бъде съобразен с наличните по делото писмени доказателства за извършените плащания.

Административен съд София-град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема следното:

Съединените /главен и акцесорен иск /са допустими:

1.Главният иск е за осъждане на ответника на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ да заплати на ищеца сумата в размер на 8 617.44 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от незаконосъобразен акт-Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК, отменено с Решение №3664/13.03.19 г. по адм.д.№14986/2018 г. на ВАС, VI о.

Предявен е от и срещу надлежна страна, по следните съображения:

Процесуалната легитимация на двете насрещни страни следва единствено от правното твърдение на ищеца. Тя се обуславя от заявената от ищеца принадлежност на спорното материално право- от претендираното или отричано от ищеца право. Поради това при проверката дали искът е предявен от и срещу надлежна страна, съдът изхожда от правото, което се претендира или отрича с исковата молба. За да бъде едно лице субект на процесуални правоотношения като страна, е необходимо то да съществува към момента на завеждане на иска и да притежава процесуална

правоспособност. Това е условие за допустимост на исковия процес, доколкото не може да възникне процесуално правоотношение по отношение на лице, което не съществува или не притежава процесуална правоспособност.

Пасивната процесуална правоспособност по ЗОДОВ е ограничена от нормата на чл.205 АПК, която предвижда, че искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Съгласно чл.6, ал.1 от Закона за здравето осигуряване, ответникът НЗОК е юридическо лице със седалище С..

Спазено е изискването на чл.204, ал.1 АПК за допустимост на иска, тъй като въведеното като основание на предявения главен иск административен акт- Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК - е отменен с влязло в сила съдебно решение, като незаконосъобразен а делото, като преписка е върнато на органа за ново произнасяне.

Дали след връщането на преписката на адм.орган административната процедура е приключила и дали е налице пряка причинно-следствена връзка между заявената вреда и отменения като незаконосъобразен административен акт, обратно на доводите на ответника в писмения отговор на исковата молба, са въпроси не по допустимост, а по основателност на иска.

2. Допустим е и акцесорният иск с правно основание чл.86 ЗЗД, вр. §1 от ЗР на ЗОДОВ, за заплащане на сумата в размер на 733 евро, представляваща законната лихва върху претендираната с главния иск сума /главница/, считано от датата на подаване до съда на жалбата срещу Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК-12.02.2018 г. до датата на подаване на исковата молба-17.02.2020 г., по следните съображения:

Законната лихва върху дължимото обезщетение има обезщетителен характер, но тя не е обезщетение за вредите от деликта, а обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение /Решение №153 от 2.06.2015 г. на ВКС по гр.д. №6735/14 г., IV г.о.

Деликвентът дължи обезщетение на пострадалото лице в размер на доказаните имуществени и неимуществени вреди, както и законна лихва от датата на увреждането/ чл. 84, ал. 3 ЗЗД/. Лихвите се дължат върху размера на обезщетението, защото съгласно цитираната разпоредба, деликвентът се счита в забава без покана, т.е. от датата на увреждането. В този случай присъждането на законната лихва е последица от уважаването на главния иск - за обезщетението и тъй като не се предявява като самостоятелен иск не се дължи държавна такса. Силата на присъдено нещо се разпростира върху главния иск, но не и върху размера на законната лихва. Размерът на законната лихва ще подлежи на установяване в изпълнителното производство.

Не съществува пречка обаче, както е в случая, ищецът да предяви, като самостоятелен, иск за обезщетение в размер на законната лихва с правно основание чл. 86 ЗЗД, вр.§ 1 от ПР на ЗОДОВ. В този случай се дължи заплащането на държавна такса на основание чл. 72, ал. 1 ГПК - съдът е сезиран с два обективно съединени иска и дължи произнасяне по всеки един от тях с решението, като силата на присъдено нещо ще се разпростира върху притезанието и по двата иска. / Определение 406/15.07.2009 г. на ВКС, Първо ТО по ч. т. д. 300/2009 г./

Въпроси по съществуването на спора са от кой момент е дължима законната лихва и дали изобщо е дължима.

Разгледан по същество, главният иск е неоснователен, по следните съображения:
Във фактическия състав на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ се включват следните елементи, посочени в чл. 4 от ЗОДОВ, който се прилага субсидиарно, предвид чл. 203, ал. 2 от АПК: незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред /освен ако се твърди, че е нищожен/ действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействия и настъпилия вредоносен резултат, като доказателствената тежест да проведе пълно и главно доказване е за ищеца /чл.154, ал.1 ГПК, вр.чл.144 АПК/.

При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

В случая, фактическият състав на предявения главен иск включва: 1. наличието на издаден отказ с Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на НЗОК, отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение; 2. настъпването на заявените с ИМ имуществени вреди; 3. пряка причинно-следствена връзка между заявеното фактическо основание на предявения главен иск-незаконосъобразен отказ на НЗОК да издаде разрешение за търсеното лечение, придружено с формуляр S2 и настъпването на заявените вреди.

Между страните по делото няма спор от фактическа страна, че ищецът е здравноосигурено лице и че същият е бил диагностициран с карцином на простата в България. Същият е подал заявление за издаване на разрешение, придружено с формуляр S2, за планирано лечение извън държавата по осигуряване. По заявлението, с Решение № РД-Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса е бил постановен отказ.

Постановеният отказ е бил съдебно оспорен от Р. П. Ш. пред АССГ, който с Решение №597/ 19.10.2018 г. по адм.дело №1965/2018 г. е отхвърлил жалбата. С Решение №3664/16.03.2019 г., постановено по адм.дело №14986/2018 г. по описа на Върховния административен съд, ВАС, VI о. е отменил първоинстанционното съдебно решение и вместо него е постановил друго, с което е отменил Решение № РД-Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса и е върнал делото като преписка на органа за ново произнасяне, съгласно мотивите по тълкуването и прилагането на закона.

След връщането на делото като преписка в Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/, адм.орган е издал Решение №РД-Е112-78/02.09.2019 г., с което отново е постановен отказ по заявлението на ищеца.

Обстоятелствата, дали това второ решение е надлежно съобщено на ищеца преди подаването на исковата молба, дали с него са изпълнени дадените указания по тълкуването и прилагането на закона / или същото е нищожно на основание чл.177, ал.2 АПК- Решение № 7612 от 23.06.2016 г. на ВАС по адм. д. № 8897/2015 г., III о., Решение № 3730 от 20.03.2009 г. на ВАС по адм. д. № 14599/2008 г., II о., Решение № 14192 от 22.12.2015 г. на ВАС по адм. д. № 11377/2014 г., III о., Решение № 7550 от 4.06.2014 г. на ВАС по адм. д. № 6686/2012 г., III о. и др./, са ирелевантни. Предмета на делото се определя от ищеца чрез въведените с исковата молба фактически основания на предявения иск и петитум /обстоятелствата на които се основава иска и искането спрямо съда-чл.127, ал.1, т.4 и т.5 ГПК/. Процесуалният представител на ищеца изрично заяви в о.с.з. на 06.07.20 г., удостоверено в съдения протокол, че не

оспорва проекто-доклада на делото, даден от съда с определението за насрочването му в открито с.з., а в хода по същество, след като преди това беше прието и представеното от ответника Решение №РД-Е112-78/02.09.2019 г. като писмено доказателство, заяви: „То е без значение, тъй като не сме го въвели като основание на иска“.

При тези данни, съдът обуславя категоричен извод, че липсва пряка и непосредствена причинна връзка между заявеното основание и твърдените вреди, което директно обуславя неоснователността на предявения главен иск, по следните съображения:

Под преки вреди следва да се разбират само тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е., които са адекватно следствие от увреждането. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат.

Предвид естеството на съдебно оспорения акт, Решение №3664/16.03.2019 г., постановено по адм.дело №14986/2018 г. на ВАС не решава въпроса по същество-не замества, съотв.не предоставя разрешение на ищеца за лечение извън държавата-членка по пребиваване /формуляр S2/. С него преписката е върната за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите към съдебното решение-чл.173, ал.2 АПК. Следователно до приключването на административната процедура с окончателен /влязъл в сила / и позитивен за ищеца акт- разрешение за търсеното лечение, придружено с формуляр S2, липсва пряка причинно-следствена връзка между Решение № РД-Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК и заявената имуществена вреда, изразяваща се в заплащането от ищеца на сумата в размер на 8 617.44 евро за лечение в Б.-болница „С. Д.“ в А.-Асе-Н..

При този несъмнен извод е без значение дали твърдяната вреда действително е настъпила и дали ангажираните от ищеца доказателства установяват нейното настъпване в заявения с исковата молба размер.

Неоснователността на главния иск обуславя директно неоснователността на акцесорния иск, съединен за съвместно разглеждане с него.

За пълнота на мотивите обаче съдът сочи, че ако главният иск беше основателен, законната лихва върху главницата, претендирана с акцесорния иск щеше да е дължима не от момента на подаването на жалбата до съда, а от отмяната с влязлото в сила решение на оспорения с нея административен акт / Решение № РД-Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК/-13.03.2019 г., в случая.

Съгласно чл.84 ЗЗД, при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана. Особеното е, че при непозволено увреждане, произтичащо незаконосъобразна административна дейност, обективизирана в акт, действие или бездействие, фактическият състав на увреждането е завършен и длъжникът изпада в забава от датата на признаване по законен ред незаконността на акта, действието или бездействието на държавния орган /Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, т.4/. В случая, от датата на отмяна на Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК-13.03.2019 г., както вече съдът посочи. Изложеното мотивира съда да отхвърли предявените кумулативно съединени искове като неоснователни.

С решението разноски не следва да се възлагат /чл.172а, т.7 АПК/, като същите остават така, както са направени от страните. В съответствие с изхода на делото и на

основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ ответникът има право на възнаграждение за защитата му, осъществена от юрисконсулт, но искане за присъждането му /чл.81 ГПК, вр.чл.144 АПК/ до изтичането на преклузивния срок-приключване на устните състезания по делото, не е отправено до съда.

Водим от горното, АССГ, II о., 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Р. П. Ш., с [ЕГН] иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за осъждане на ответника Националната здравноосигурителна каса-гр.С. да му заплати сумата в размер на 8 617.44 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от незаконосъобразен акт-Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК, отменено с Решение №3664/13.03.19 г. по адм.д.№14986/2018 г. на ВАС, VI о., заедно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба-17.02.2020 г. до окончателното изплащане на дължимото.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Р. П. Ш., с [ЕГН] иск с правно основание чл.86 ЗЗД, вр.§ 1 от ЗР на ЗОДОВ за осъждане на ответника Националната здравноосигурителна каса-гр.С. да му заплати сумата в размер на 733 евро, представляваща законната лихва върху претендираната главница от 8 617.44 евро, считано от датата на подаване на жалбата срещу Решение №Е112-5/16.01.2018 г. на управителя на НЗОК пред съда-12.02.2018 г. до датата на подаване на исковата молба-17.02.2020 г., заедно законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане дължимото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните и СГП чрез изпращане на преписи от него.

СЪДИЯ: